

Nr 91.

Av herr **Mörtsell**, om ökad skogsavverkning å statens skogar i de nordligaste länen m. m.

Frågan om att för skogsodlingen och förbättringen av klimatet torrlägga mossar och sumpmarker på kronans skogar i de nordligaste länen har någon gång förut varit före i Riksdagen, men oaktat de stora fördelar, som genom den åtgärden skulle vinnas, har frågan likväl fallit på grund av de omkostnader som därmed skulle krävas. Att något dock bör företagas av statsmakterna för att torrläggningen av de nämnda markerna må ske i större omfattning än nu, därom blir man lätt förvissad, om man sett förhållandena, som de nu äro.

Av skogsvårdskommitténs betänkande framgår, att under perioden 1901—1909 har inom Jörns revir dikats endast för 1,864 kr. 80 öre, Norsjö revir 5,447 kr. 18 öre, Norra Lycksele revir 2,872 kr. 58 öre, Södra Lycksele revir 3,002 kr. 11 öre.

Det är klart, att detta måste betraktas som allt för litet, då man betänker den vida arealen och inom densamma förekommande myckenhet av mossar och vattensjuka marker.

Här skulle man icke ta i beräkningen de så kallade ströängarna, som äro gräsbeväxta, utan endast högre mossar, som äro beväxta med en sjuk tallskog, och sumptrakter, där skogen lider av vattnet.

Dessa skogbeväxta mossar utvidga sig årligen på bekostnad av det fasta landet, så att staten varje år gör förlust på så sätt, att skogsarealen förminskas.

På backarna omkring dessa mossar står en myckenhet överårig skog, som med största säkerhet på de sista 20 åren icke genom sin tillväxt ökat en procent i kapitalvärde. En stor del av denna skog sjun-

ker årligen i värde, beroende på ålder och sjukdom. Staten gör här en dubbel förlust årligen: myrmarken utbreder sig och den ogallrade överåriga skogen sjunker i värde på samma gång den förhindrar återväxten.

Skulle icke här kunna vidtagas den åtgärden, att genom gallring och försäljning av den nämnda skogen medel erhöles till torrläggning av de ovannämnda mossarna?

Klart är, att, då dessa skogbeväxta mossar bli torrlagda, skogen på dem jämte nya plantor får en sådan växtkraft, att den för torrläggningen använda virkesmassan är om några år återvunnen. Som sagt, har därmed större skogsareal erhållits, och då, som ofta är fallet, dessa mossar ligga i närheten av odlad bygd, skulle torrläggningen i sin mån bidra att förminska frostländigheten.

I fråga om förvaltningen av dessa skogsmedel för utförande av ifrågasvarande arbete kan man tänka sig, att de inkasserades som andra skogsmedel, men sedan toges om hand av länsstyrelsen i det län, där avverkningen skett. Staten har nu en hel kår av lantbruksingenjörer, som varje sommar resa genom socknarne och utföra undersökning och planläggning, som enskilde begärt, för att medelst statsbidrag ur det norrländska avdikningsanslaget torrlägga sina marker. Det kunde väl då givas möjlighet, att de under samma resor upprättade plan och kostnadsberäkning för torrläggning av större eller mindre områden på kronans mark. I den mån som medlen då funnes disponibla hos vederbörande styrelse, kunde arbetet utbjudas åt den minstfordrande. Kontrollen under arbetets utförande kunde anförtros åt en närboende, i arbetet erfaren man, i följd varav man undginge de dyra resekostnaderna, som eljest blir följd, om kontrollanten bor långt ifrån.

Inom den trakt, jag närmast känner, har, när extra stämplingar förekommit på kronoskogarne, det alltid funnits köpare, vadan man kan vara viss, att, om ovannämnda gallringar verkställas årligen i en viss omfattning i var sin socken, virket nog komme att bli betalt.

Med denna åtgärd komme en betydlig arbetsförtjänst att bli tillgänglig för ortens fattigare befolkning sommartiden och långt in på höstarna.

På grund av vad jag sålunda anført, får jag vördsamt hemställa,

att Riksdagen måtte besluta:

a) att å kronoskogarne i de nordligaste länen verkställas extra stämpling och försäljning av över-

årig och skadad skog i en lämplig omfattning årligen i varje kommun;

b) att medlen för dessa virkesposter förvaltas av länsstyrelserna för att i ovan nämnd ordning torrlägga skogbeväxta mossar och sumptrakter på kronans skogar.

Stockholm den 23 januari 1914.

F. Mörtzell.
